

KESKKONNAAMET

Anett Reilent
Riigimetsa Majandamise Keskus
anett.reilent@rmk.ee

Teie 18.10.2024 nr 3-6.1/2024/6348

Meie 19.11.2024 nr 7-9/24/21555-2

Keskkonnaameti sesiukoht Laibu lahe kalade rändetee parendamise kavatsusele

Austatud Anett Reilent

RMK kavandab kalade rändetingimuste parandamist Laibu lahes (VEE2070420) selliselt, et oleks tagatud parem veevahetus ning kalade rändevõimalused Laibu lahe ja Kiissa jõe vahel. Laibu lahe väljavool ning samas Kiissa jõe lõte asub Saare maakonnas, Saaremaa vallas, Oju külas eramaaüksusel Niidi (katastritunnus: 30101:003:0026) ning Laibu laht asub eramaaüksustel Niidi (30101:003:0026) ja Kiisametsa (30101:003:0548).

Kalade rändetee parendamiseks kavandatakse Kiissa jõe voolutee puhastamine läbi lahe kinnikasvanud kaldaala ning lahe veetaseme fikseerimine insenertehnilise lahendusega.

Lahenduse aluseks on Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ töö nr 22059 „EELUURING LÄÄNE-SAAREMAA RANNAJÄRVEDE KUDEALADE TAASTAMISEKS. Topogeodeetilised ja geoloogilised uuringud ning tehnilised eskiisid. LAIBU LAHE VÄLJAVOOL, LEHMALAHE VÄLJAVOOL, NIGU LAHE VÄLJAVOOL, LÄÄGI TRUUP, TÜRDU TRUUP“.

Olukorra parandamiseks on kavandatud voolutee puhastamine läbi lahe kinnikasvanud kaldaala ning lahe veetaseme fikseerimine ümarpalgist ülevooluga. Voolutee avatakse ca 3 m põhjalaiusega nõvana, mille nõlvad kujundada kaldega 1:4...1:5. Nõva lahe poolne ots kujundatakse laienevana. Väljakaevatav materjal (ca 90 m³) laotatakse õhukese kihina laiali kõrvalolevatele aladele. Ülevoolupalk (D=0,3..0,4 m) paigaldatakse Kiissa ojale selliselt, et palgi pealispinna (ülevoolulävi) kõrgusarv oleks 2,05 m abs. Palki tehakse 1..3 sätku sügavusega 10 cm (kõrgusarv 1,95 m abs).

Lähtuvalt mahust vajab tegevus eelnevalt veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut¹.

Saare maakonnas olev Kiissa oja ei ole veel kantud registrisse (staatus menetluses) ning koodiga VEE1168601 veekogu ei ole Keskkonnaportaalist leitav. Kiissa oja on põhikaardil märgitud ojana. Eesti looduse infosüsteemi põhimääruse järgi on selle andmekogu vastutav töötleja Keskkonnaagentuur (KAUR). Kui tööd puudutavad ka Kiissa oja, tuleb selgitada kas on tegemist veekoguga veeseaduse mõistes: a) kui on veekogu, siis KAUR kannab selle

¹ VeeS § 196 lg 2 p 2 ja p 5

EELISesse ning sellele kohaldub kogu veekoguks olemise õigusruum, b) kui pole tegemist veekoguga, siis veekogu puudutav õigusruum ei kohaldu.

Planeeritaval tööalal on registreeritud soohiilaka ja apteegikaani elupaik, lisaks mitmed 3. kaitsekategooria liikide elupaigad. Ortofoto järgi hinnates ja 04.11.2024 tehtud paikvaatluse põhjal on Laibu lahest Kiissa oja väljavoolu piirkonnas (tööalal) kasvamas lausalise katvusega rinnuni lääne-mõõkrohi ja väljavoolu piirkonnas ei ole soohiilakale sobivaid mikroelupaiku. Seega eeldatavalt tööalale ühtegi soohiilaka isendit ei jää. Apteegikaani isendite esinemine tööpiirkonnas sõltub veetasemest. Kiissa ojas registreeriti 04.11.2024 pea terves ulatuses oja-haneputke esinemine ja elupaik lisatakse EELISesse, hetkel on oja-haneputk Kiissa ojas märgitud ühes kohas punktobjektina.

Tööalal vajalik puittaimede raie teha vajadusel väljaspool lindude peamist pesitsusperioodi, so 15.03-31.07.

Töö teha suvisel madalveeperioodil ajavahemikus 15.juuni kuni 30. september, et tagada apteegikaanide kaitse ja vältida pinnase kahjustuste tekkimist.

Töö käigus väljakaevatavat materjali ei tohi paigutada kaitstavate liikide elupaikadesse ega kohta, kust see võib suurveega kanduda Kiissa oja. Seetõttu tuleb sarnaselt Lehmalahel projektlahele väljakaevatav materjal kohe, st ilma kaldale paigutamata laadida veokile ning ära vedada. Maastikul kasutada väiksema erisurvega tehnikat (eelistatud on roomiktehnikat), mis võimalikult vähe lõhuks pinnakatet. Töö tagajärjel ei tohi muutuda Laibu lahe loomulik veetase ja selle dünaamika.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarvo Roose

juhataja

Looduskaitse korraldamise osakond

Märt Kesküla 523 4410

mart.keskula@keskkonnaamet.ee

Maarja Nõmm 568 20722

maarja.nommm@keskkonnaamet.ee

Gunnar Raun 568 87157

gunnar.raun@keskkonnaamet.ee